

lig bestaaer, nemlig til at faae en fremmed Præst til at holde Vigtale ved Begraveller. Med Hensyn til de andre Tilfælde har jeg ikke endnu seet noget Beviis for Trangen fremført, hvorimod den høitæredede Minister har her i Salen paaberaadt sig sin gjennem Administrationen hentede Erfaring om, at der ikke er nogen Trang. To æredede Medlemmer af Landsþinget have paaberaadt sig deres i Livet indhentede Erfaring om Nødvendigheden; men begge have tillige erklæret, at for deres Person og i deres Sogne er ikke blot intet Tilfælde indtruffet, men er der ikke engang den Forudsætning, der er den allerførste for, at Tilfældet kunde indtræffe, idet intet Medlem af deres Menighed har henvendt sig andtsteds, og intet Medlem af en anden Menighed har henvendt sig der; altsaa har Erfaringen ikke talt der for Trangen. Men dernæst paaberaaber man sig Banskigheder, der skulde være ved, naar et Medlem har henvendt sig til en anden Præst, da at faae de kirkelige Handlinger udførte; det skal ikke kunne skee uden et Besvær, der er saa stort, at det næsten bliver en Samvittighedstræng. Men har man da glemt, hvor stor en Trængsel der ofte er fra de enkelte Mænds Bopæl til deres egen Sognkirke? Er den ikke i mange Tilfælde, især paa visse Steder af Landet, langt større end Afstanden fra et Sogn til Nabo kirken? Jeg troer, at Trangen i den Henseende ikke kan være saa stor, og naar jeg saa har hørt et andet Beviis for Trangen fremføre, nemlig de uhyggelige Scener, der skulde være forefaldne mellem Præsterne, da maa jeg sige, at der maa her skee stor Slaphed paa de Steder, hvor Saadant er skeet og ikke bragt til den høieste Administrations Kundskab. Det er virkelig ikke godt, at det skal kunne siges, at Embedsmænd give forargelige Scener, uden at de locale Foresatte tage Notits deraf, og uden at det kommer til den høieste Administrations Kundskab. Var her skeet, hvad der burde skee, en Indberetning efter hvert enkelt Misgreb, vilde hele Sagen uden Tvivl være bragt i Orden, og der vilde være skredet ind imod ethvert Misbrug, mod hvilket der kunde være skredet ind. Jeg troer derfor, at der virkelig ikke her er en saadan reel Trang, men at der ligger no-

get af en falsk Retning hos de Mennesker, som den æredede sidste Taler hentydede til, dels hos Menighedsmedlemmerne, men dels ogsaa hos Præsterne. Det er blevet sagt, at de Medlemmer af Menigheden, som traadte ud af Sogneforbindelsen og henvendte sig til andre Præster, et Antal, der efter begge de æredede Herrers Erfaring synes at være meget ringe, hørte forresten til de fredelige, vel at mærke, naar man lod dem have den Frihed, som de troede at have Ret til; men denne Tro om en Frihed, som de i enkelte Forhold have Ret til, strækker sig hos mange af disse Mennesker meget vidt; Enhver veed, at med en særlig religiøs Retning — hvorover jeg ikke vil udtale nogen Dabel — forbinder sig stadig en Oppositionslust, en Jøselse af en lige som høiere Berettigelse, som man skulde have faaet ved det særlige Standpunkt, man har sat sig paa, og Vigtigheden af ret at gjøre dette Standpunkt mærkeligt, og naar nu enkelte Præster ikke formane til Sagtmodighed eller Dempelse, men just gjøre Retten gjælden som Følge af Friheden, ja saa fremkomme Banskigheder, men ikke Banskigheder af den Art, at man derfor skal sætte Lovgivningsmagten i Bevægelse. Jeg troer, at man skal just forlange af de Geistlige, at de, der skulle foregaae med et godt Exempel i alle Henseender, ogsaa her bør i deres indbyrdes Forhold gaae foran i Fredsommelighed og hvor der opstaaer Banskigheder med Menighedsmedlemmer, ikke strax søge at faae en Ret slaet fast, men ved indbyrdes Forhandlinger og ved at henvende sig til og søge Mægling af de nærmeste allerhøieste Foresatte komme til en Afgjørelse. Da vil det vise sig, at de kunne udføre deres Embedsforretninger uden at behøve Lovgivningens verdselige Støtte dertil. Naar man nu fra Spørgsmaalet om Trangen til Loven kommer ind paa Spørgsmaalet om Retten til Loven, er der, troer jeg, ikke saa ganske ubetydelige Misforstaaelser. Man taler om, at det enkelte Medlem har en Ret til at benytte Kirken, og at naar han træder ud af Sognet, tager han ligesom den Brokdeel, han har som Andeel af Kirken, med sig; men det er ikke Tilfældet. Naar en Bygning væsentligt tilhører et Samfund — og det er foreløbigt